

Kansalliset tietovarannot ja arkistointi -työryhmä

Aika: 24.3.2023 klo 8.30–11.30

Paikka: Teams

Osallistujat: Teppo Lehtinen, YM, puheenjohtaja
Mikko Eräkaski, Kansallisarkisto, varapuheenjohtaja
Minna-Liisa Mäkiranta, Kansallisarkisto, sihteeri

Jäsenet:

Tommi Oikarinen, Tiedonhallintalautakunta

Sanna-Leena Eskola, Oulun kaupunki

Reko Etelävuori, Kansallisarkisto

Juha Haataja, OKM

Sebastian Hielm, MMM

Aki Hietanen, OM

Heli Hänninen, Kuntaliitto

Kaisa Karvonen, Opetushallitus

Maarit Kivelä, Opetushallitus

Katri Klingberg, Ruokavirasto

Jukka Kohtanen, Opetushallitus

Kalervo Koskimies, OKM

Anu Mutanen, Pohjois-Karjalan hyvinvointialue

Riina Muurila, SM

Kalle Ohtonen, Ruokavirasto

Jaakko Rastas, YM

Anna Sandberg, STM

Heikki Talkkari, VM

Poissa:

Iivari Huhta, OM

Tiina Vuolteenaho, Ruokavirasto, (varajäsen Pekka Häyhä)

Matti Savolainen, SM, (varajäsen Teemu Luukko)

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 8.30.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkastaminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. Keskeisten käsitteiden läpikäynti

Käytiin läpi työn kannalta keskeiset käsitteet (liite).

- tietovaranto
- kansallinen tietovaranto
- tietoaineisto
- asiakirja
- tiedonhallintayksikkö
- rekisterinpitäjä
- arkistonmuodostaja
- säilyttäminen
- arkistointi
- pitkäaikaissäilytys

Lisäksi keskusteltiin datan käsitteestä EU:n datanhallinta-asetuksen näkökulmasta. Todettiin, että datanhallinta-asetus ei sääntele viranomaisen tietojen käsittelyä tietovarannoissa tai viranomaisten välistä tietojen käyttöä.

Keskusteltiin arkistoinnista ja käsitteen muutoksesta tietosuoja-asetuksen vaikutuksesta. Pitkäaikaissäilytys puolestaan ei ole riippuvainen käyttötarkoituksesta vaan kuvaa enemmänkin vaatimuksia ko. toiminnalle.

4. Tiedonkeruulomakkeen läpikäynti

Käytiin läpi tiedonkeruulomakkeeseen tehdyt muutokset. Osa työryhmän jäsenistä on täyttänyt omalta osaltaan lomaketta ja havainnut joitain soveltamishaasteita. Todettiin, että pyritään keskittymään tietovarantotasoon ja kuvataan sitä (voi sisältää useita tietojärjestelmiä ja analogisia tietoaineistoja). Keskusteltiin tavasta, jolla kuntien näkemykset tuotetaan taulukkoon (osa 2.). Sovittiin, että tietovarantojen ylläpitäjät täyttävät taulukon tiedot omasta tulokulmastaan ja kuntien edustajat omastaan. Näin pyritään saamaan esille päällekkäisyydet ja riippuvuudet. Lisäksi myöhemmin pyydetään kommentteja kuntakentältä.

5. Raporttipohjan läpikäynti

Käytiin läpi loppuraportin kehittymistä. Kuntien edustajat esittelivät tuottamaansa osuutta nykytilan kuvauksesta.

Todettiin että yleissääntelyn lisäksi on tarve kuvata tietovarantoja koskevan erityissääntelyn tilannetta sekä relevantti EU-sääntely. Tietoturvaluustilannetta käsitellään yleisellä tasolla tietoaineistojen turvallisuusvaatimusten näkökulmasta.

Lisäksi kuvataan myös tietovarantojen käyttöä Ahvenanmaalla sekä lainsäädännön vaikutusta tietojen siirtoihin ja arkistointiin sen osalta.

Keskusteltiin vielä tietovarantokirjon rajaamisesta. Todettiin, että työryhmän toimeksianto edellyttää kartoitustyötä, jotta saadaan mahdollisimman hyvä kokonaiskuva ja päästään kiinni päällekkäisyyteen ym. haasteisiin. Tarkempaan analyysiin valitaan esimerkkejä, joita kuvataan syvemmin.

Tavoitetilan ja kehittämissuositusten kuvaamista ja rakennetta on syytä pohtia etukäteen. Halutaanko jäsenellä tekstiä tietovarannoittain, toimijoittain vai temaattisesti (lainsäädäntö, säilyttäminen, arkistointi). Sovittiin, että pyritään tuottamaan tavoitetila temaattisesti ja kehittämissuositukset hallinnonaloittain.

6. Sopiminen jatkotoimista

Todettiin, että ensisijainen tehtävä on tuottaa tiedonkeruulomakkeen tiedot, jotta seuraavan kokouksen jälkeen päästään analysointivaiheeseen. Tiedon keruun tavoite on pääsiäiseen 7.4. mennessä. Kuntasektorin kommentointikierrös heti sen jälkeen.

Loppuraporttiin voi tuottaa tekstiä matalalla kynnyksellä.

Todettiin, että tavoitetilan ja kehittämissuositusten muodostaminen edellyttää pienryhmätyöskentelyä. Pienryhmät tuottavat alustavat ehdotukset tavoitetilaksi ja kehittämissuosituksiksi 20.4. mennessä:

- Säilyttäminen: hyvinvointialueet ja kunnat, VM, KA
- Lainsäädäntö OM, VM, KA
- Arkistointi (ei sovittu kokoonpanoa tarkemmin)

Tietovarantokohtaiset pienryhmät seuraavan kokouksen jälkeen.

7. Muut asiat

Työryhmän työtä esitellään kuntajohtajien keskustelutilaisuudessa tänään iltapäivällä.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.06.